IJTIMOIY XODIM FAOLIYATIDA INSONIYLIK VA MEHR-MURUVVATNING AHAMIYATI

Raimova Nodira Sodiqovna
Ijtimoiy xodim assissenti

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ijtimoiy xodim kasbining mazmuni, ushbu faoliyatda insoniylik, mehr-muruvvat, sabr-toqat va mas'uliyatning ahamiyati haqida fikr yuritiladi. Ijtimoiy xodim turli hayotiy vaziyatlarga duch kelgan insonlar bilan ishlashi sababli uning muomalasi va munosabati katta ahamiyatga ega. Maqolada insonni tinglash, uning muammosiga befarq bo'lmaslik, yordamga muhtoj shaxsni qo'llab-quvvatlash hamda kasbiy vazifalarni halol bajarish masalalari yoritiladi. Shuningdek, ijtimoiy xodim faoliyatida ishonchli muloqot va samimiy munosabatning o'rni haqida fikrlar beriladi.*

Kalit so'zlar: *ijtimoiy xodim, insoniylik, mehr-muruvvat, muloqot, yordam, ishonch, sabr-toqat, mas'uliyat.*

Kirish

Inson hayotida shunday vaziyatlar bo'ladiki, unda unga boshqa bir insonning yordami va qo'llab-quvvatlashi kerak bo'ladi. Bunday paytda ko'rsatilgan kichik yordam ham inson uchun katta ahamiyat kasb etishi mumkin.Ijtimoiy xodim kasbi ana shunday insonlarga yordam berish bilan bog'liq bo'lgan muhim kasblardan biridir. Ijtimoiy xodim turli yoshdagi va turli hayotiy sharoitdagi insonlar bilan ishlaydi. Ularning ehtiyojlarini o'rganadi, muammolarini tinglaydi va imkon qadar yordam ko'rsatadi.Bu kasbda faqat bilim va tajribaning o'zi yetarli emas. Ijtimoiy xodimda insoniylik, mehribonlik, sabr-toqat va mas'uliyat kabi fazilatlar ham bo'lishi kerak.Chunki ijtimoiy xodimning oldiga kelgan inson ko'pincha o'zining muammosi bilan keladi. Unga qo'pol gapirish yoki befarq munosabatda bo'lish uning ruhiyatiga salbiy ta'sir qilishi mumkin. Aksincha, yaxshi muomala, samimiy suhbat va e'tibor insonda umid va ishonch paydo qiladi.

Asosiy qism

Ijtimoiy xodimning faoliyatida insoniylik birinchi o'rinda turadi. Insoniylik deganda boshqalarning holatini tushunish, ularga hurmat bilan munosabatda bo'lish, yordamga muhtoj insonni qo'llab-quvvatlash va uning muammosiga befarq bo'lmaslik tushuniladi.Ijtimoiy xodim har kuni turli insonlar bilan uchrashadi. Ularning xarakteri, dunyoqarashi va ehtiyojlari bir-biridan farq qiladi. Shuning uchun har bir inson bilan bir xil usulda emas, balki uning holatidan kelib chiqib muloqot qilish kerak.Ijtimoiy xodim uchun tinglay olish juda muhim fazilatdir. Ba'zan inson o'z muammosini aytib berish orqali ham yengillik his qiladi. Uni bo'lmasdan, diqqat bilan tinglash va tushunishga harakat qilish ishonchli munosabatni shakllantiradi.

Ijtimoiy xodimning muomalasida quyidagi jihatlar alohida ahamiyatga ega:

insonni hurmat qilish;

suhbatdoshni diqqat bilan tinglash;

qo'pol va keskin so'zlardan foydalanmaslik;

sabrli bo‘lish;
va’daga mas’uliyat bilan qarash;
yordamga muhtoj insonning holatini tushunishga harakat qilish;
sir saqlash va ishonchni qadrlash;
o‘z vazifasini halol bajarish.

Ijtimoiy xodim faoliyatida mehr-muruvvat ham katta ahamiyatga ega. Mehr-muruvvat insonning muammosiga befarq bo‘lmaslik, qo‘ldan kelganicha yordam berish va yaxshi munosabat ko‘rsatishdir.Ayniqsa, keksalar bilan ishlaydigan ijtimoiy xodim uchun bu fazilatlar juda zarur. Chunki keksa inson ba’zan kundalik hayotidagi oddiy ishlarni bajarishda ham yordamga muhtoj bo‘lishi mumkin. Ijtimoiy xodimning o‘z vaqtida ko‘rsatgan yordami keksa inson uchun katta qulaylik yaratadi.Masalan, keksa insonning uyidagi tartibga yordam berish, kerakli mahsulotlarni olib kelish yoki shunchaki suhbatlashib, holidan xabar olish — bularning barchasi ijtimoiy xizmatning insoniy jihatini ko‘rsatadi.Ijtimoiy xodimning yana bir muhim fazilati — sabr-toqat. Ish jarayonida kutilmagan holatlar, turli xarakterdagi insonlar va murakkab vaziyatlar uchrashi mumkin. Bunday paytda xodim o‘zini boshqara olishi va vaziyatga to‘g‘ri yondashishi kerak.Sabrli xodim muammoni shoshmasdan tinglaydi va to‘g‘ri yechim topishga harakat qiladi. U insonning xatosini darhol tanqid qilishdan ko‘ra, avvalo uning sababini tushunishga intiladi.Ijtimoiy xodim uchun ishonch ham juda muhim. Xodimga murojaat qilgan inson o‘zining hayoti, muammolari yoki oilaviy holati haqida gapirishi mumkin. Bunday vaziyatda xodim ishonchni oqlashi va kasbiy odob qoidalariga amal qilishi kerak.Shuningdek, ijtimoiy xodim o‘z ishiga mas’uliyat bilan qarashi zarur. Chunki uning bajargan yoki bajarmagan ishi boshqa insonning hayotiga ta’sir qilishi mumkin. Shu sababli har bir vazifani vaqtida va vijdonan bajarish kasbiy burch hisoblanadi.Menimcha, ijtimoiy xodimning haqiqiy yutug‘i faqat bajargan ishlarining soni bilan emas, balki qancha insonning ko‘ngliga yo‘l topa olgani bilan ham belgilanadi.Yaxshi ijtimoiy xodim insonni faqat muammosi bilan ko‘rmaydi. U uning ortida bir inson, bir taqdir va bir hayot borligini tushunadi. Shuning uchun har bir murojaatga e’tibor bilan qarash, insonning qadr-qimmatini hurmat qilish kerak.Ijtimoiy xodimning bir og‘iz yaxshi so‘zi, samimiy tabassumi yoki oddiygina “Sizga qanday yordam berishim mumkin?” degan savoli ham inson uchun muhim bo‘lishi mumkin.Shuning uchun bu kasbni tanlagan inson o‘zida doimo mehr, sabr va mas’uliyatni tarbiyalab borishi kerak. Chunki ijtimoiy xodim jamiyatdagi mehr-oqibat va insoniy munosabatlarning namunasini ko‘rsatadigan kasb egalaridan biridir.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, ijtimoiy xodim faoliyatida insoniylik va mehr-muruvvat alohida o‘rin tutadi. Inson bilan ishlaydigan mutaxassis uchun bilim qanchalik muhim bo‘lsa, yaxshi muomala va samimiy munosabat ham shunchalik muhimdir.Ijtimoiy xodim yordamga muhtoj insonni tinglashi, uning holatini tushunishi va imkon qadar ko‘mak berishi kerak. Ayniqsa, keksalar bilan ishlashda sabr, hurmat va mehrning ahamiyati juda katta.Har bir inson e’tibor va hurmatga loyiq. Shuning uchun ijtimoiy xodim o‘z faoliyatida inson qadrini doimo yuqori qo‘yishi kerak. Mehr bilan bajarilgan xizmat inson qalbida uzoq vaqt saqlanib qoladi.Ijtimoiy xodimning mehnati oddiy yordamdan ko‘ra kengroq ma’noga ega. U insonning hayotiga oz

bo‘lsa ham quvonch, ishonch va umid olib kiradi. Shu sababli ijtimoiy xodimlik — mas’uliyatli bo‘lish bilan birga, insoniylikni namoyon etadigan sharafli kasblardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

Ijtimoiy ish asoslari bo‘yicha o‘quv adabiyotlari.
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish bo‘yicha uslubiy qo‘llanmalar.
Ijtimoiy xodimning kasbiy faoliyatiga oid materiallar.
Ommaviy axborot vositalari materiallari.
Internet ma’lumotlari.
Ijtimoiy ish va insoniy munosabatlarga oid ilmiy-uslubiy manbalar.